

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/146/2015
Identifikačné číslo spisu: 5312209878
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:5312209878.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8 C 188/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 20. septembra 2013 sp. zn. 8 NcC 431/2013, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobou podanou 27. septembra 2012 na Okresnom súde Čadca sa žalobkyňa domáhala, aby žalovanej bola uložená povinnosť nahradiť jej majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe medziiným uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Čadca, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Žiline rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O. s. p.).

Okresný súd Čadca majúc za to, že obsahom žaloby v uvedenej časti je námietka zaujatosti sudcov tohto súdu, predložil spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 O. s. p.).

Krajský súd v Žiline uznesením z 20. septembra 2013 sp. zn. 8 NcC 431/2013 rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Čadca JUDr. Laura Žideková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Uvedené uznesenie krajského súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala toto rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu je spôsobilým predmetom tohto opravného prostriedku.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1, 2 O. s. p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako odvolacích súdov rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky a o dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu rozhoduje iný senát tohto súdu.

Podľa § 16 ods. 1 tretia a štvrtá veta O. s. p. o tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

V zmysle citovaného ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť len právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, teda súdu inštančného (rozhodujúceho v inštančnom postupe, t.j. o opravnom prostriedku - odvolaní). Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý nerozhodoval ako inštančný súd, nie sú splnené podmienky konania pred dovolacím súdom. O vylúčení alebo nevylúčení sudcov okresného súdu z pojednávania a rozhodovania veci nerozhoduje krajský súd v inštančnom postupe, ale ako nadriadený súd. Takéto jeho rozhodnutie teda nie je rozhodnutím odvolacieho súdu. Dovolanie proti nemu je preto vylúčené a Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť najvyššieho súdu na jeho prejednanie.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdu patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd preto konanie o dovolaní žalobkyne, ktoré touto vadou trpí, zastavil (§ 104 ods. 1 v spojení s § 243c O. s. p.).

S súvislosťou s rozhodovacou praxou senátu I. ÚS Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ktorou odôvodnila prípustnosť dovolania žalobkyňa, najvyšší súd konštatuje, že predmetné rozhodnutia tohto senátu neboli ňou správne pochopené. Správne obsadenie súdu, resp. prejednanie a rozhodnutie veci vylúčeným sudcom je predmetom súdneho prieskumu na základe opravných prostriedkov v odvolacom (§ 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p.) i v dovolacom konaní (§ 237 písm. g/ O. s. p.). Túto prípadnú vadu konania skúma inštančný súd (teda súd rozhodujúci o odvolaní alebo dovolaní proti meritórnemu rozhodnutiu) z úradnej povinnosti. Súd rozhodujúci o opravnom prostriedku v inštančnom postupe pri posudzovaní, či konanie bolo zaťažené takouto vadou, nie je viazaný rozhodnutím nadriadeného súdu o námietke zaujatosti. Uznesenia ústavného súdu, na ktoré v dovolaní poukazovala žalobkyňa, treba preto interpretovať tak, že subsidiárna právomoc ústavného súdu na poskytnutie ochrany ústavnosti v konaní o ústavnej sťažnosti v týchto veciach (vo veciach žalobkyne) nebola daná, pretože sťažovateľka (žalobkyňa) má (bude mať) možnosť sa domáhať ochrany svojho základného práva na zákonného, resp. nestranného sudcu v konaní pred všeobecnými súdmi v inštančnom postupe, teda v rámci využitia riadnych opravných prostriedkov (proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa) alebo aj mimoriadnych opravných prostriedkov (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu).

Nedostatok podmienky dovolacieho konania spočívajúci v chýbajúcej funkčnej príslušnosti najvyššieho súdu rozhodovať o dovolaní proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým tento rozhodol o námietke zaujatosti ako nadriadený súd, predstavuje ustálenú judikatúru senátov občianskoprávneho kolégia (pozri napr. uznesenia z 27. novembra 2012 sp. zn. 1 Cdo 237/2012; z 28. novembra 2012 sp. zn. 2 Cdo 205/2012; zo 4. marca 2013 sp. zn. 3 Cdo 94/2013; z 26. februára 2013 sp. zn. 4 Cdo 316/2013, 4 Cdo

317/2013; z 28. mája 2013 sp. zn. 5 Cdo 176/2013; z 25. júla 2012 sp. zn. 6 Cdo 164/2012; alebo z 12. júna 2013 sp. zn. 7 Cdo 117/2013).

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., lebo konanie bolo zastavené.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.